

skudt ud, ved at den henvises til en Kommission og atter en Kommission i det uendelige. Ministeren oplyste, at den Sum, vi have anført i vort Forslag, er for lav. Det er jeg meget vel vidende om, men vi have ikke kunnet angive det nøjagtige Tal. Det er umuligt for os Medlemmer, da kun Administrationen ved nøjagtigt, hvor mange Arbejdere der er, saa at kun den er i Stand til at udregne Beløbet med nogenlunde Sikkerhed. Men det er ogsaa ligegyldigt, hvilket Tal der staaar. Der staaar anslaaet 20,000 Kr., men i Forvejen staaar der 20 Øre daglig i Tillæg til Daglønnen, og det er tydeligt nok. Den Sum, det bliver, vil saa en Gang komme frem paa Statsregnskabet. Ministeren indrømmede, at det var meget rigtigt, at for Hærens Vedkommende foreligger der en Indstilling, som gaar ud paa at forhøje Lønningerne dér med 95,000 Kr. Men jeg forstaaer ikke, hvorfor Ministeren, naar han ellers tilsyneladende har saa megen Sympati for Arbejderne, ikke lader det Forslag komme frem. Hvorfor skulle Hærens Arbejdere lide under, at Orlogsværftets Forhold skulle undersøges af en Kommission. Jeg synes, at der i hvert Tilfælde var Grund til, at man fik et Forslag vedrørende Hæren og imødekom de Ønsker, der ere fremsatte fra den Side.

Ministeren nævnede, at foruden den Løn, som Orlogsværftets Arbejdere faa, have de en hel Række Emolumenter, og naar man hører den lange Liste af saadanne, skulde man synes, at Orlogsværftets Arbejdere vare nogle af de mest begunstigede Folk i dette Land, at de bleve overøste med Velgerninger som ingen andre. Det gaar endog saa vidt, at en Arbejder paa Orlogsværftet faar Understøttelse, naar han skal anskaffe sig et Par Brillor. Men det er dog alt sammen kun Smaating, noget, som i Virkeligheden ikke spiller en ret stor Rolle, i alt Fald ikke for alle de mange private Arbejdere derude, hvis Tal er 6—7—800 — det er vekslende —, de faa ikke alle de Goder, som de faste Arbejdere have, saa for dem gælder det ikke. Ganske vist forholder det sig, som Ministeren nævnede, saaledes, at naar de have arbejdet derude i to Aar, faa de 6 Dages Sommerferie, og at de have Ret til Pension, naar de have tjent derude i 20 Aar, men det, som er det sikre og faste i denne Sag, er dog, at Ministeren lønner nogle af sine Arbejdere med 13 Kr. 32 Øre om Ugen, og det er ikke Syersker, men det er Familie-fædre. Saa faa de naturligvis det lovbe-falede Dyrtidstillæg, saa deres Løn naar

op til omkring 15 Kr. om Ugen, men der forlanges ogsaa af disse Arbejdere en Arbejdstid af 63 Timer om Ugen, det vil sige, at disse Arbejdere under Hæren ere lønnede med 3—4—5 Kr. mindre pr. Uge end private Arbejdere, der have et tilsvarende Arbejde, og deres Arbejdstid er 5 Timer længere om Ugen, end den er i tilsvarende private Virksomheder. Den ærede Ordfører udtalte, da vi i Fjor havde denne Sag til Behandling, at han kunde ikke forstaa, hvorledes en Arbejder med Familie kan leve for 3 Kr. om Dagen. Nej, det er der ingen, der kan begribe, og selv om Ministeren nok saa meget vil forsvare de bestaaende Forhold, er han ikke i Stand til at godtgøre, hvordan et saadant Budget skulde indrettes, naar Mand, Kone og Børn skulde leve af en Ugeløn af 18 Kr.

Jeg udtalte før, da jeg havde Ordet, at det syntes, som om Søværnets Embedsmænd havde mindre Interesse for Arbejderne end Hærens Embedsmænd, og den Overbevisning har jeg faaet bestyrket ved Samtaler med Arbejdere. Det synes, at den højere Ledelse paa Orlogsværftet udviser en ringe Interesse for Arbejdernes Kaar, og at det er disse Folks Skyld, at denne Sag trækkes ud Aar efter Aar, saa at Arbejderne ikke kunne faa Afgørelse paa Sagen, idet den ligger og driver i den ene Kommission efter den anden. Det er disse Embedsmænds Skyld ude paa Orlogsværftet, i alt Fald bære de en meget væsentlig Del af Ansaret derfor. I den Henseende har Hærens Ledelse stillet sig meget mere forstaaende overfor Arbejdernes Krav, hvad der fremgaar af, at der fra den Side er indsendt til Krigsministeriet et Forslag om en Lønforbedring paa 95,000 Kr. for Hærens Arbejdere, medens der fra Orlogsværftets Embedsmænd ikke er fremkommet et tilsvarende Forslag.

Forsvarsministeren er flere Gange her i Tinget staaet frem og harsagt, at Staten skal være en god Arbejdsgiver, men naar Staten er en saadan Arbejdsgiver, som jeg her har godtgjort ved de Tal, som jeg har nævnt, saa har Forsvarsministeren ingen som helst Ret til at sige, at Staten er en god Arbejdsgiver, idet den for det samme Arbejde giver 4—5 Kr. mindre i Løn om Ugen end private Arbejdsgivere og forlanger 5 Timer længere Arbejde om Ugen. Da det er saaledes, er Staten ikke noget Mønster paa en god Arbejdsgiver, men saa er Staten et Mønster paa en daarlig Arbejdsgiver, den, der giver den private Arbejdsgiver et slet Eksempel.